

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра менеджменту і маркетингу в міському господарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету Менеджменту
 (Писаревський І.М.)
“вересня” 2014 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВС1 Вступ до спеціальності

галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування

напрямок підготовки 6.030601 Менеджмент

факультет менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

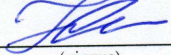

Робоча програма з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів за
напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Розробники: к. держ.упр., доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Гайдученко С.О., д. е. н., професор Новікова М.М.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри менеджменту і
маркетингу в міському господарстві.

Протокол від “ 8 ” вересня 2014 року № 2

Завідувач випускової кафедри (Новікова М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що
затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р.
№ 46-01.

Методист НМВ (Гайдученко С.О.) “ 22 ” вересня 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014
© С.О. Гайдученко, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	За вибором ВНЗ	Рік (роки) підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр(и)	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 72	Галузь знань: 0306 Менеджмент і адміністрування Напрямок підготовки: 6.030601 Менеджмент	Лекції*:	
		17 год.	4 год.
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		17 год.	4 год.
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,2	Фахове спрямування: Менеджмент організацій міського господарства Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота*:	
		38 год.	64 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	9 год.
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): контрольна робота		Вид контролю:	
		залік	залік

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 47%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є ознайомлення студентів з особливостями майбутньої професії (менеджера), її змістом і завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в управлінні підприємством, особливостями організації підготовки спеціалістів цього профілю у ХНУМГ.

Завданням навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування у студентів цілісного уявлення про систему підготовки за обраною спеціальністю, ознайомлення з методичними установками для подальшого опанування професії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- визначення понять “менеджмент і адміністрування”, їх взаємозв’язок та особливості, базові поняття дисципліни;
- загальну структуру, функції та сучасні тенденції розвитку міста як соціально-економічної системи;
- визначення міського господарства та його структуру;
- особливості організації підприємств міського господарства;
- особливості підготовки фахівців в області менеджменту.

вміти:

- визначати особливості конкретних об’єктів професійної діяльності менеджера;
- оцінювати суть і соціальну значущість своєї майбутньої професії;
- критично осмислювати і використати вітчизняний і зарубіжний досвід у сфері менеджменту організації;
- користуватись бібліотечним фондом та мережею Internet;
- правильно організовувати режим праці та відпочинку;
- долати труднощі початкового етапу і розвивати необхідні практичні навички.

мати компетентності:

- здатність використовувати методи персонального менеджменту;
- здатність інтегрувати знання, уміння і навички та ефективно використовувати їх в умовах швидкої адаптації організацій до вимог зовнішнього середовища;
- готовність формулювати цілі, реалізовувати стратегії організації;
- здатність знаходити нестандартні рішення типових завдань і вирішувати їх.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до спеціальності

Змістовий модуль 1. Менеджмент системи життєзабезпечення міста

Тема 1.1. Цілі і задачі курсу “Вступ до спеціальності”. Галузевий стандарт вищої освіти України

Предмет, цілі і завдання курсу. Структура і зміст курсу. Історія, структура і напрями розвитку ХНУМГ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма (ОПП) , Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) підготовки Бакалавра галузі знань 036 «Менеджмент і адміністрування». Посади, виробничі функції, типові завдання діяльності та уміння, якими повинен володіти випускник ХНАМГ за кваліфікацією “Бакалавр з менеджменту”, «Менеджер адміністратор». Багаторівнева система вищої освіти. Болонський процес в Україні. Рейтингова система для оцінки успішності студентів.

Тема 1.2. Адаптація до учбового процесу у вищому навчальному закладі

Організація роботи студента у ВНЗ. Основні документи, що регламентують правила навчання, внутрішнього розпорядку академії і поведінки студентів. Види і форми учбового процесу у ВНЗ: лекції, семінари, практичні заняття, учбова практика. Робота з літературою. Самостійна робота. Сесія у ВНЗ. Методи підготовки і здачі іспитів

Тема 1.3. Основи персонального менеджменту

Мета персонального менеджменту. Сутність персонального менеджменту. Функції і техніка персонального менеджменту. Планування особистої роботи менеджера. Вибір пріоритетних справ, принципи пріоритетності. Облік і аналіз робочого часу. Техніка прийняття рішень. Реалізація прийнятих рішень. Делегування повноважень. Мистецтво ділового спілкування. Контроль процесу роботи і результатів. Професійні, ділові і особистісні якості менеджера. Професійні уміння і навички, необхідні менеджеріві.

Тема 1.4. Теорія і практика менеджменту і адміністрування

Менеджмент. Теорія фірми. Підприємство як відкрита соціально-психологічна система. Місія, цілі, стратегія організації. Фактори та елементи проектування організації. Організаційно-правові форми підприємств. Управління соціально-психологічною системою. Етика ділового спілкування та діловий етикет. Основи адміністрування.

Змістовий модуль 2. Особливості виробничої діяльності, організації менеджменту та адміністрування підприємств галузі міського господарства

Тема 2.1. Місто як соціально-економічна система

Місто як соціальна система. Еволюція міст в історичному розвитку людства. Урбанізація. Місто як феномен соціокультурного розвитку. Типи міст. Проблеми сталого розвитку міст України.

Тема 2.2. Основи місцевого самоврядування в Україні

Визначення, принципи, функції і моделі місцевого самоврядування. Сутність і зміст місцевого самоврядування в Україні. Суб'єкт місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Особливість місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування.

Тема 2.3. Поняття і склад міського господарства

Визначення терміну та склад галузі міського господарства. Основні функції, організаційна структура управління містом. Особливості міського господарства. Житлово-комунальне господарство, як складова галузі міського господарства.

Тема 2.4. Особливості менеджменту і адміністрування підприємств міського господарства

Основи технології, особливості менеджменту та адміністрування підприємств галузі міського господарства: житлове господарство; водопостачання та водовідведення; благоустрій та санітарне очищення міст; тепlopостачання; міський електричний транспорт; шляхове господарство; зелене господарство та будівництво.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Вступ до спеціальності										
Змістовий модуль 1. Менеджмент системи життєзабезпечення міста.										
Тема 1.1.	11	3	-	3	5	8	0,5	-	0,5	7
Тема 1.2.	8	2	-	2	4	7	0,5	-	0,5	6
Тема 1.3.	8	2	-	2	4	8	0,5	-	0,5	7
Тема 1.4.	9	2	-	2	5	8	0,5	-	0,5	7
Разом за ЗМ 1	36	9	-	9	18	31	2	-	2	27
Змістовий модуль 2. Особливості виробничої діяльності, організації менеджменту та адміністрування підприємств галузі міського господарства.										
Тема 2.1.	9	2	-	2	5	8	0,5	-	0,5	7
Тема 2.2.	9	2	-	2	5	8	0,5	-	0,5	7
Тема 2.3.	9	2	-	2	5	8	0,5	-	0,5	7
Тема 2.4.	9	2	-	2	5	8	0,5	-	0,5	7
Разом за ЗМ 2	36	8	-	8	20	32	2	-	2	28
Індивідуальне завдання										
Інд. завдання (ІЗ) (КР)	-	-	-	-	-	9	-	-	-	9
Усього годин	72	17	-	17	38	72	4	-	4	64

5. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Вступ до спеціальності			
Змістовий модуль 1. Менеджмент системи життєзабезпечення міста			
1.1.	Цілі і задачі курсу «Вступ до спеціальності». Галузевий стандарт вищої освіти України	3	0,5
1.2.	Адаптація до навчального процесу у вищому навчальному закладі	2	0,5
1.3.	Основи персонального менеджменту	2	0,5
1.4.	Теорія і практика менеджменту і адміністрування	2	0,5
Змістовий модуль 2. Особливості виробничої діяльності, організації менеджменту та адміністрування підприємств галузі міського господарства			
2.1.	Місто як соціально-економічна система	2	0,5
2.2.	Основи місцевого самоврядування в Україні	2	0,5
2.3.	Поняття і склад міського господарства	2	0,5

2.4.	Особливості менеджменту і адміністрування підприємств міського господарства	2	0,5
Разом		17	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1.			
Змістовий модуль 1.			
1.1.	Цілі і задачі курсу «Вступ до спеціальності». Галузевий стандарт вищої освіти України	5	7
1.2.	Адаптація до учбового процесу у вищому навчальному закладі	4	6
1.3.	Основи персонального менеджменту	4	7
1.4.	Теорія і практика менеджменту і адміністрування	5	7
Змістовий модуль 2.			
2.1.	Місто як соціально-економічна система	5	7
2.2.	Основи місцевого самоврядування в Україні	5	7
2.3.	Поняття і склад міського господарства	5	7
2.4.	Особливості менеджменту і адміністрування підприємств міського господарства	5	7
Разом за дисципліною		38	55

7. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Модуль 1: контрольна робота на заочній формі навчання на тему «Профіль посади і система оцінки кандидатів» – 9 годин

- 1 Загальні відомості
- 2 Профіль должности и система оценки кандидатов
- 3 Оценка профессиональных компетенций
- 4 Оценка личностного профиля кандидата
- 5 Профіль должности
- 6 Личностный тест
- 7 Методические рекомендации оценки личности
- 7.1 Детальные оценки
- 7.2 Построение личностного профиля

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язання ситуацій. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Вирішення практичних завдань та конкретних ситуацій.

10. Розподіл балів, які отримують студенти Для заліку

Поточна і семестрова атестація та самостійна робота								Всього
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
13	12	12	13	13	12	13	12	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування») / В. А. Бардаков; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 63 с.
2. Методические указания для практических занятий по учебной дисциплине «Вступление в специальность» (для студентов 1 курса дневной и заочной формы обучения отрасли знаний 0306 «Менеджмент и администрирование», специализации «Менеджмент организаций городского хозяйства») / Харьк. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова; сост.: В. А. Бардаков. – Х. : ХНУГХ, 2013. – 39 с.
3. Методические рекомендации для контрольной работы по учебной дисциплине «Введение в специальность» (для студентов 1 курса дневной и заочной форм обучения области знаний 0306 «Менеджмент и

администрирование», специализации «Менеджмент организаций городского хозяйства») / Харьк. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова; сост.: В. А. Бардаков. – Х.: ХНУГХ, 2013. – 20 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бардаков В.А., Костюк В.О., Княжеченко В.В. та ін. Економіка міського господарства: Навч.посібник. /В.А. Бардаков.- Харків: ХДАМГ, 2002. – 672с.
2. Бардаков В.А. Конспект лекцій „Вступ до спеціальності” для студентів 1 курсу денної і заочної форми навчання напряму 6.030601 “Менеджмент/ Укл.: В.А. Бардаков – Харків: ХНАМГ, 2012. – 65с.
3. Карлова О.А. Менеджмент міського господарства. Навч. посіб / О.А Карлова –Х.: ХНАМГ, 2008. – 266с.
4. Мескон М. Основи менеджменту / М. Мескон . — К.: Кондор, 1992. — 742 с.

Допоміжна

1. Воронкова В.Г. Муніципальний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004, – 256с.
2. Кравченко В.В., Пітцик М.В. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права). Навчальний посібник.-Київ."Арарат-Центр", 2001.-176с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни .....
(назва)
за напрямом / спеціальністю підготовки .....
(залишіть потрібне)

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри .....
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Декан факультету .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ____ ” ____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри .....
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Декан факультету .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ____ ” ____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри .....
(на якій розроблена робоча програма)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 201 _ року

Декан факультету .....
(за належністю напрям / спеціальності)

..... (.....)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ ____ ” ____ 201 _ року